

Посунько В.А

здобувач групи УФЕБ-23М

Липчанський В.О.

канд. пед. наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний бізнес переживає складні часи. Посилення невизначеності та нестабільності негативно впливає на функціонування підприємств, що відбивається на кінцевих показниках його діяльності. Саме в таких умовах існує необхідність дослідження економічної безпеки підприємства, оскільки вона дозволяє виявити та оцінити ризики, які можуть негативно вплинути на стабільність і ефективність його діяльності. Невизначеність, викликана економічними коливаннями, політичними змінами чи соціальними викликами, може призводити до несподіваних загроз, які загрожують не лише фінансовим показникам, але й репутації компанії.

Дослідження факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, а також усунення небажаних наслідків їх негативного впливу визначає процес збереження економічної безпеки, на основі якого розробляються адаптивні стратегії, що дозволяють швидко реагувати на зміни, знижувати вразливість до зовнішніх шоків і забезпечувати стабільність у довгостроковій перспективі. Тому стратегічне управління та економічна безпека – два взаємопов'язані механізми, що покликані утримувати стабільність підприємства та його процвітання.

Якщо стратегічне управління являє собою напрямок управління, який зосереджується на визначенні довгострокових цілей організації та розробці комплексних планів для їх досягнення, то стратегічне управління економічною безпекою слід тлумачити, як «процес управління стратегічним плануванням та розробленою стратегією забезпечення економічної безпеки з урахуванням взаємозв'язку внутрішнього середовища підприємства із зовнішнім та адаптації до їхніх змін для досягнення мети підприємства та захисту його від впливу загроз, ризиків і досягнення безпечного функціонування» **Сак.**

Стратегічне управління економічною безпекою підприємства охоплює аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, оцінку можливостей і ризиків, а також формулювання стратегій, що допомагають організації адаптуватися до змінюваних умов.

Стратегія є ключовим результатом управління. Розроблена на основі вхідних даних та чіткого розуміння майбутнього підприємства, вона розробляється для координації діяльності всього апарату управління з метою досягнення поставлених цілей. Стратегія утримання економічної безпеки підприємства представляє собою комплексний план дій, спрямований на забезпечення стабільності, захисту активів і ресурсів, а також підтримки конкурентоспроможності в умовах ризиків і невизначеності. Основні елементи такої стратегії включають оцінку ризиків; розробка внутрішніх процедур для управління ризиками; доцільність та можливості інвестування в дослідження та розробки, впровадження нових технологій та інноваційних рішень для підвищення ефективності бізнес-процесів; налагодження процесу комунікації, що дозволить швидко використовувати інформацію, та робити висновки на її основі; підвищення обізнаності працівників у сфері економічної безпеки, управління ризиками та реагування на кризи; Оптимізацію ресурсного забезпечення, включаючи фінансові, матеріальні та людські ресурси, для підтримки стійкості підприємства; постійний моніторинг виконання стратегії та оцінка її ефективності, що дозволяє вносити корективи у разі зміни умов.

Таким чином, завдяки розробці ефективної стратегії розвитку підприємства, керівництво вдається зміцнити економічну безпеку, і навпаки – оцінка рівня економічної безпеки допомагає підприємствам розробляти адаптивні стратегії, що дозволяють швидко реагувати на зміни, знижувати вразливість до зовнішніх шоків і забезпечувати стабільність у довгостроковій перспективі.

Література:

1. Жінок у машиністи та вантажники: як змінюється ринок праці в Україні на тлі війни: Фокус. URL: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/649751-deficit-kadriv-v-ukrajini-yak-viynavplinu-na-cholovichi-profesiji> (дата звернення: 10.11.2024).
2. Куделя В.І. Особливості управління персоналом в умовах воєнного стану / В. І. Куделя, В. Г. Яковенко. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81-82. С. 290-297. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/16907/1/Kudelia.pdf> (дата звернення: 10.11.2024).
3. Чорнодід І.С., Василюк Н.М., Петренко В.М. Особливості управління персоналом в умовах воєнного стану. *Економіка та управління підприємствами*. Випуск № 6. 2022. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-04-08/2022-6-04-08> (дата звернення: 11.11.2024).

Потєєва М.О.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», ОП «Менеджмент бізнес-організацій»

Заярюк О.В.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Беручи до уваги сучасні умови, в яких опинився малий та середній бізнес в Україні, важливо перш за все розглянути роль економічної безпеки у подальшому функціонуванні та розвитку бізнес-середовища. Незважаючи на всі складнощі та проблеми, з якими стикнулися українці, через ряд таких причин як пандемія та повномасштабне вторгнення, усі усвідомлюють важливість розвитку в усіх сферах економіки. Необхідно акцентувати увагу на заснуванні малого та середнього бізнесу, які відіграють значну роль у цьому завдяки таким аспектам, як зростання економічної активності та робочих місць, інновації та конкуренції. Важливою складовою діяльності такого бізнесу є локальний та регіональний розвиток, підвищення національного доходу за рахунок сплати великої частки податків як до державного, так і до місцевих бюджетів. Саме тому важливо окреслити суть фінансової складової економічної безпеки малого та середнього бізнесу в сучасних умовах.

Розглядаючи саму суть економічної безпеки, можна зрозуміти, що науковці трактують її по-різному: від стану, за якого досягається стійкий економічний та фінансовий розвиток, до заходів по досягненню такого стану. Іващенко О.В. схиляється до першого визначення, під яким розуміється «стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпеки або економічних загроз» [2].

Про це говорить і Бондарчук Н.В., який теж наголошує, що «фінансово-економічна безпека – це стан захищеності його ресурсів, фактичного виробничого та інтелектуального потенціалу від потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища за допомогою інструментів, методів, важелів та системи інформаційно-аналітичного забезпечення» [1].

У своїй статті Сосновська І. М. погоджується з цим визначенням, а також доповнює, що «це захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього середовища, а також